

Vejledning

Emneorienterede opgave i 7. klasse

Forord

Formålet med denne vejledning er at præcisere og uddybe de krav der stilles til den emneorienterede opgave i 7. klasse jf. *Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 2 af 9. januar 2009 om evaluering og dokumentation i folkeskolen.*

Det er også formålet at tydeliggøre den sammenhæng, der er mellem kravene til 7. klasses emneorienterede opgaver og folkeskolens formål og grundlag, trinmål, fagmål og læringsmål jf. *Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 16 af 24. juni 2003.*

Den emneorienterede opgave er obligatorisk for alle folkeskolens elever i 7. klasse.

Det overordnede formål med emneorienterede opgave har et dobbeltrettet sigte, nemlig dels at bruge og styrke **projektarbejdsformen**, således som *Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen fastsætter i § 10, stk. 4:* ” En del af undervisningstiden på alle trin anvendes til tværfaglige, emneorienterede og projektorgeriserede forløb”, og dels at give eleverne en bredere vurdering og evaluering af deres arbejde og udbyttet af undervisningen.

Den emneorienterede opgave skal demonstrere elevernes færdigheder og viden inden for læringsmål på afslutning af mellemtrinnet, og specielt fag, som ikke er traditionelle trintestfag, kan indgå i projektarbejdet som en del af et produkt i den emneorienterede opgave.

Metode og fremgangsmåde for den emneorienterede opgave i 7. klasse er en projektopgave og lægger således op til projektarbejdsformen som en didaktisk metode i den daglige undervisning.

Samtidig leder både 7. klasses obligatoriske opgave og den daglige undervisning i projektarbejdsformen således frem til den afsluttende prøve i projektopgaven i 10. klasse.

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 2 af 9. januar 2009 om evaluering og dokumentation i folkeskolen:

Emneorienterede opgaver

§ 29. Den emneorienterede opgave skal vedrøre læringsmålene fra flere fag eller fagområder.

§ 30. Klassens eller klassetrinets lærere finder i samarbejde med eleverne frem til et overordnet emne inden 1. februar hvert år. Emnet skal være så bredt formuleret, at det kan anskues fra flere forskellige faglige vinkler.

Stk. 2. Det overordnede emne skal lægge op til formulering af delemner, der inddrager stofområder og metoder samt arbejdsformer og udtryksformer fra flere fag eller fagområder, og som giver udfordringer til hele elevgruppen.

§ 31. Klassens eller klassetrinets lærere samt eventuelt andre lærere vejleder under hele processen eleverne om arbejdet med den emneorienterede opgave.

Stk. 2. Lærernes vejledning skal give den enkelte elev mulighed for at tage udgangspunkt i egne forudsætninger og interesser med hensyn til:

- 1) **indkredsning af emne med en eller flere problemstillinger,**
- 2) **afgrænsning af den emneorienterede opgaves indhold,**
- 3) **valg og brug af arbejds- og undersøgelsesformer,**
- 4) **valg og brug af indhold og metoder fra flere fag,**

- 5) valg og brug af kilder og materialer,
- 6) valg og brug af udtryksform,
- 7) fremstilling af produkt,
- 8) tilrettelæggelse og gennemførelse af fremlæggelsen.

§ 32. Eleverne skal forud for arbejdet med den emneorienterede opgave orienteres om, hvad der vil blive lagt vægt på ved bedømmelsen.

§ 33. Eleverne gives 3-5 sammenhængende skoledage til det afsluttende arbejde med indsamling af informationer, bearbejdning af emnet, færdiggørelse af deres produkt og forberedelse af fremlæggelsen af det samlede arbejde.

§ 34. Den emneorienterede opgave skal resultere i et konkret produkt, hvor udtryksform og formidlingsform vælges af eleverne inden for de rammer, som skolen kan stille til rådighed.

Stk. 2. Fremlæggelsen af emneorienterede opgaver sker i umiddelbar forlængelse af elevernes færdiggørelse af deres arbejde. Som led i fremlæggelsen bedømmer eleverne deres arbejde i forhold til de angivne læringsmål.

§ 35. Den emneorienterede opgave bedømmes med en bred skriftlig udtalelse.

Stk. 2. Den skriftlige udtalelse er en vurdering af:

- 1) opgavens faglige indhold, herunder i hvilken udstrækning eleven kan demonstrere basale kundskaber og færdigheder inden for flere fag eller fagområder og vise overblik over centrale stofområder,
- 2) arbejdsprocessens forskellige faser, herunder elevens fordybelse i emnet, elevens samarbejde med andre samt elevens planlægning, indsamling af informationer og bearbejdning af emnet,
- 3) produktet, herunder udtryksformen og fremlæggelsesformen og
- 4) sammenhængen mellem det indhold, eleven har beskæftiget sig med, elevens arbejdsform, det færdige produkts udtryksform og formidlingen af produktet.

Stk. 3. Den emneorienterede opgave skal være bedømt af lærerne senest 2 uger efter fremlæggelsen.

Kommentarer til de enkelte paragraffer

§ 29

Eleven skal i sin fremlæggelse demonstrere viden og færdigheder indenfor flere fag – og fagområder. Dette krav betyder, at eleven skal arbejde med en tværfaglig problemstilling, og tværfaglighed skal være gennemgående både i arbejdsfasen og i fremlæggelsesfasen.

§ 30

Det overordnede emne skal formuleres så bredt, at det kan anskues fra flere faglige vinkler, således at eleverne med samme overordnede emne får mulighed for fordybelse og forståelse ud fra forskellige indfaldsvinkler.

Ved valget af det overordnede emne skal der tages højde for, at alle elever får optimale muligheder for at udnytte deres kompetencer og for at gennemføre opgaven. Således skal elever med en styrkeside på det praktisk-orienterede plan have samme muligheder som elever, hvis styrkesider er på et mere teoretisk plan. Dette betyder, at eleverne selv har mulighed for at vælge deres arbejdsmetode ved:

- undersøgelsen, eksperimenter og anvendelse af materialer
- ved indhentning af viden (bøger, interviews, film m.m.)
- udarbejdelsen af produkt
- fremlæggelsen af opgaven

§ 31, stk. 1 og 2

Læreren (lærerne) vejleder under hele forløbet, og lærerens vejledning er central for gennemførelsen af opgaven. Gennem dialog mellem lærer og elever skal eleverne kvalificere deres ideer og tanker. Således skal læreren sikre, at elevernes valg af delemne giver mulighed for en undersøgelse og et produkt – samt ny viden.

Ex – klassens **overordnede emne:**

"Grønlands historie – fra 1900-1940"

Nr. 1 - Problemstilling

Ud fra det overordnede emne skal eleverne finde frem til en problemstilling, som de har specielt interesse i.

I denne fase vil det være oplagt at arbejde med **mindmap** for at give alle elever ideer og inspiration. Eleverne formulerer en problemstilling med tanker og forhold omkring delemnet.

Fx – elevgruppe A:

Problemstilling

Vi har hørt om Knud Rasmussen i grønlandsk og samfundsfag og kunne godt tænke os at vide mere om ham og de ekspeditioner, han har lavet.

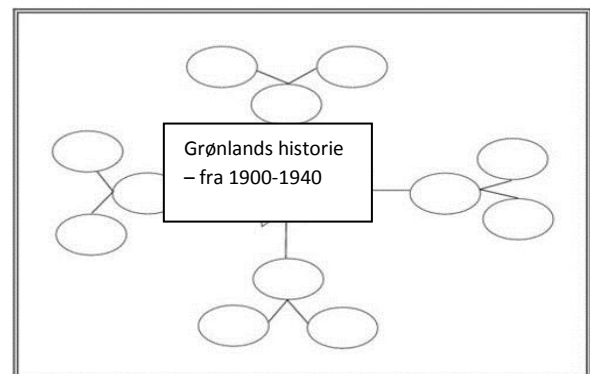
I vores gruppe synes vi, det er spændende at høre om opdagelsesrejsende – specielt i Nordgrønland og de arktiske områder.

Hvad var det Knud Rasmussen gerne ville med turen, og hvad fik han ud af det?

Hvordan kunne de bo, og hvordan kunne man snakke med folk fra Thule og Canada.

Hvad var det, der gjorde, at nogle mennesker udsatte sig for disse strabadser?

Mindmap!

Nr. 2 - Afgrænsning (problemformulering)

Gennem dialog og vejledning med læreren vælger eleverne deres afgrænsning af problemstillingen (problemformuleringen).

Denne skal være udgangspunkt for det videre arbejde.

Fx – elevgruppe A:

Problemformulering

Den femte Thule-ekspedition – Den store slæde-rejse.

Hvilket formål havde Knud Rasmussen med turen – hvordan gik det?

Arktiske billeder.dk

Nr. 3 - Arbejds- og undersøgelsesmetoder

Vejledningen tager udgangspunkt i gruppens styrkesider ved valg af arbejds- og undersøgelsesformer. Nogle elever vil med fordel kunne arbejde med litteratur og dække undersøgelsen ved skriftlige materialer.

Andre elever har brug for at hente informationer på anden vis – og udføre undersøgelsen i praksis.

Fx – Elevgruppe A:

Undersøgelsen

Ønsker at få svar på undersøgelsen ved at indhente viden og informationer gennem lydband og interview.

Nr. 4 - Indhold og metoder fra flere fag

Det kan være en god ide at vælge et overordnet emne med områder, som klassen har været undervist i, således at eleverne får mulighed for at inddrage kendt viden – og fordybe sig i indholdet.

Fx – elevgruppe A:

Klassen har i grønlandsk og i samfundsfag arbejdet med kontakten mellem forskellige inuitiske samfund – herunder polarekspeditioner.

Gruppen ønsker at bruge denne samfundsfaglige viden og tilegne sig ny viden gennem Interview og notatskrivning (grønlandsk) – samt udmønte læringen i et produkt (lokale valg).

Nr. 5 - Kilder og materialer

Vejledningen indebærer, at læreren hjælper eleverne med at finde frem til relevante informationer til undersøgelsen. Det kan være både skriftlige kilder men fx også informationer fra film og interview – helt afhængig af elevgruppen.

Nogle elever vil med fordel kunne hente deres nye viden gennem interview og besøg på museum, mens andre elever kan hente informationer i bøger og internettet.

Fx – elevgruppe A:

Materialer

Knud Rasmussen meeraaneraniit / I Knud Rasmussens slædespor (lydbånd)

Lokal historiker (museum)

Internettet – kort, faktaoplysninger mm.

Nr. 6 - Udtryksform

Vejledningen i elevernes valg af udtryksform forudsætter, at eleverne gennem den daglige undervisning har kendskab til forskellige udtryksformer og produkter: videoklip, avis, fotografiske billeder, malede billeder, perspektivkasser, drama-opførelser m.m.

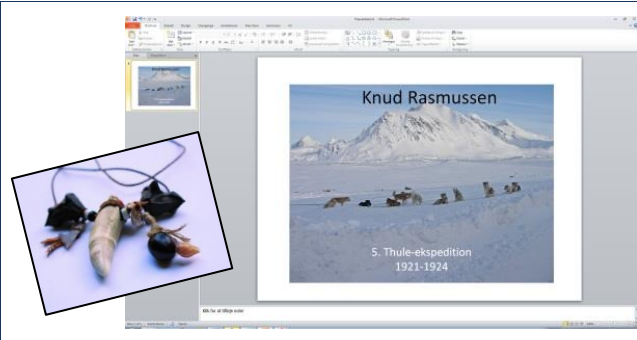
Der skal være sammenhæng mellem det indhold, som eleverne har arbejdet med og med deres produkt og fremlæggelse.

Fx – elevgruppe A:

Udtryksform

Eleverne vælger at fremlæggelsen sker som mundtlig fremlæggelse – med brug af en kort PowerPoint (som støtte)

Præsentation af og forklaring på produkt

Nr. 7 - Produkt

Der er krav om, at produktet i 7. klasses emneorienterede opgave **skal resultere i et konkret produkt** (§ 34), – som vælges af eleverne.

Fx – elevgruppe A:

Produkt

a. Udarbejdelse af et oversigtskort med Knud Rasmussens 5. Thule-ekspeditions rute

b. Hver elevs egen amulet – udarbejdet efter beskrivelser i Knud Rasmussens beretninger og med elevens egne "styrker".

Nr. 8 - Fremlæggelsen

Fremlæggelsen sker umiddelbart efter afslutning på de afsatte opgavedage. Dvs. hvis skolen har afsat 4 dage til arbejdet og disse lægges fra mandag til torsdag skal fremlæggelsen ske om fredagen. Hvis skolen fx har valgt 5 dage til arbejdet og projektarbejdet foregår fra mandag til fredag sker fremlæggelsen om mandagen.

Den emneorienterede opgave bedømmes med en bred skriftlig udtalelse af de involverede lærere senest 2 uger efter fremlæggelsen og ud fra følgende hovedområder (§ 35, stk. 1 og 2):

- 1) opgavens faglige indhold,
- 2) arbejdsprocessens forskellige faser (fordybelse, samarbejde, planlægning, indsamling af informationer og bearbejdning af emnet),
- 3) produktet, herunder udtryksformen og fremlæggelsesformen
- 4) sammenhæng og formidlingen af produktet

§ 32

Eleveorientering omkring bedømmelse

Eleverne skal på forhånd vide, hvad der lægges vægt på ved bedømmelsen af opgaven. For eksempel, hvis det overordnede emne omhandler fagene inden for naturfag, vil det være disse fagområder, som er udgangspunkt for bedømmelsen.

Fx – elevgruppe A:

Bedømmelsen tager udgangspunkt i en historisk og praktisk-musisk tilgang til opgaveløsningen.

Produktet er konkret – og demonstrerer elevernes nye viden sammen med fremlæggelsen:

1. kort over den nordlige del af Grønland og Canada – med Knud Rasmussens rejs rute
2. selvproducerede amuletter – ud fra inspiration og ide af artefakter fra Knud Rasmussens indsamling.

- **Sagmfindsfag (historie)**

- **Praktiske og kreative fa**

§ 33

3-5 skoledage

Eleverne gives 3-5 sammenhængende skoledage til opgaven. Det betyder, at klassens normale skema er omlagt i denne periode, og at eleverne har projektarbejdsdagene som hele skoledage med det antal timer, som klassen normalt ville have. Herved har eleverne mulighed for et kontinuerligt forløb med fordybelse i deres valgte emne.

Eleverne skal i opgave-perioden have:

- indsamlet informationer
- bearbejdet informationerne
- udarbejdet et færdigt produkt
- planlagt en fremlæggelse af arbejdet

§ 34

Konkret produkt

Eleverne skal til opgaven udarbejde et konkret produkt. Det betyder, at produktet skal være et praktisk eller musisk produkt. Eleverne kan vælge at demonstrere deres viden gennem fx:

- Maleri
- Tegneserie
- Perspektivkasse
- Drama
- Model
- Skulptur
- Videoklip

§ 35

Bedømmelse

Den emneorienterede opgave bedømmes senest 2 uger efter fremlæggelsen med en bred skriftlig udtalelse ud fra:

1. **Faglige indhold & tværfaglighed**
2. **Arbejdsprocessen**
 - a. fordybelse
 - b. samarbejde
 - c. planlægning
 - d. informationssøgning
 - e. bearbejdning
3. **Produktet** - udtryksformen og fremlæggelsesformen.
4. **Sammenhæng og formidling**.

Der lægges vægt på, om eleverne i fremlæggelsen demonstrerer ny viden – og svarer på deres undersøgelsesspørgsmål (problemformuleringen)!

Henvisninger

Projektimik suliniuteqarnissamut piareerpit? 1 & 2, Betty Folino og Christina Hellensberg, Ilinniusiorfik 2006 (Dansk udgave: Projektklar?)

Ilinniartitsisumut ilitsersuut. Projektimik Suliniarnissamut piareerpit? 1-2, Ilinniusiorfik 2006

Ovenævnte bøger er oversat fra: Projektklar? 1+ 2. Bøgerne omhandler projektarbejde i mellemtrinnet:

- Projektklar? 1 - 4.-5. klasse
- Projektklar? 2 - 6.-7. klasse

Lærervejledning til begge bøger. Her kan læreren ud over en side-for-side vejledning finde inspirerende afsnit om:

- at arbejde projektorienteret
- at organisere undervisningen
- at bruge Portfolio - for både elevens og lærerens skyld!
- at føre Logbog
- lærer-elevroller
- målsætning, handleplan og evaluering
- let faglig læsning til brug på mellemtrinnet

Projektarbejde / Projektilerineq, Bent Mortensen, Ilinniusiorfik 2005

Den emneorienterede opgave i 7. klasse		
Gruppe/Navne:	Klasse:	Dato:
1. Det overordnede emne:	2. Problemstilling:	
3. Afgrænsning af emnet (problemformulering):		
4. Undersøgelsesformer og metoder:	5. Kilder og materialer:	6. & 7. Udtryksformer og produkt:
8. Tilrettelæggelse af fremlæggelsen:		